

KANADSKÉ LISTY

No. 4, Vol. 11
April-duben 77

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO, CANADA M6P 3K1

Zprávy z Kanady: Prohlášení dnešní quebecké vlády, že francouzština bude jediným úředním jazykem v provincii Quebec, vedlo k přestěhování celé řady obchodních a průmyslových podniků do Ontaria a do USA. Zvýšila se tím nezaměstnanost. Nejabsurdnějším návrhem se zdá být odstranění angličtiny ze soudních síní.--Kanadská pošta vydá v r. 1977 celkem 38 nových známek. Po zvýšení sazeb se kvalita dodávky zhoršila.--Čtyři země darovaly větší počet knih Ústřední kanadské knihovně v Ottawě: Irak věnoval 250 knih, Itálie 400 knih, Guatemala asi 100 a Bulharsko asi 80.--Ministr pro multikulturní záležitosti, Hon. John Munro, promluvil 11.3. k reaktorům ethnických publikací sdruženým v Canada Ethnic Press Federation v Torontě.--Otisky prstů žadatelů o emigraci do Kanady budou v některých případech nutné - podle předlohy nového imigračního zákona.--Torontský baptistický pastor R. Marr protestoval se skupinou přátel proti knížce "China: Man and His World", která je učební pomůckou na obecných školách v Ontariu; obsahuje 64 stran komunistické propagandy. Mao je líčen jako záchrance Číny, kolchozní život je vychvalován do nebe a pod. Ředitel obecné školy v Unionville, Ont., Bob Stover, byl první, který brožuru vrátil vydavateli. /Naši rodiče mohou protestovat písemně na adresu: Hon. Thomas Wells, Minister of Education, Queen's Park, Toronto, Ont./--Prof. dr. Vladimír Krajina z Vancouver, B.C., poslal kanadskému ministerskému předsedovi naléhavý dopis, v kterém ho žádal, aby veřejně vyslovil solidaritu se signatáři čs. Charty 77. Dr. Krajina doporučil také, aby kanadští delegáti na blížící se bělehradské konferenci vyzvali dnešní čs. režim v Československu, aby obnovil základní lidská práva podle helsinské smlouvy.--Radiová stanice CHLN v Torontě vysílá v třiceti jazycích. Český program chytne každou sobotu od 19.30 do 20.00 hod. Hlasatelkou je pí J. Hájková.--Předák strany NDP v ottawském parlamentu prohlásil, že skutečný počet nezaměstnaných přesáhl cifru 1,500.000.--Anti-komunistický list v anglickém jazyku "Speak Up" vychází nyní jednou za měsíc o 20ti stranách. Vydavatelem je litevský exulant G. Urbonas a jedním z přispívajících redaktorů náš B. Kroulík. Zájemci si mohou list předplatit zasláním \$7.50 na adresu: "Speak Up", Box 272, Station "B", Toronto, Ont., M5T 2W2.--Také edmontonská odbočka Čs. národního sdružení /předseda: Jaromír Stříbrný/ poslala fed. ministru zahraničí dobře sestavený dopis, v kterém žádá kanadskou fed. vládu, aby nedovolila útisk lidské důstojnosti v srdci Evropy.-- Zástupci všech aktivních českých a slovenských organizací v torontské oblasti se shodli na vhodném dopisu fed. vládě v téže záležitosti. Ottawa zatím ani na jeden z dopisů neodpověděla.

Svobodný svět: President Carter požádal kongres o finanční prostředky pro 16 dalších vysílačů, z nichž 11 by patřilo stanicím Svobodná Evropa a Svoboda. Poslech těchto stanic je silně rušen v SSSR, v ČSSR a v Bulharsku.--G. Meany, předseda odborové ústředny AFL-CIO, poslal paní Patočkové jménem milionů pracujících v USA soustrastný telegram, v němž mluví o "barbarské policejní brutalitě na příkaz vlády pod sovětskou dominací".--Švédská komunistická strana se rozdělila na dvě frakce a během štěpení někdo zmizel s pokladnou, v které bylo 40.000 šv. korun.--V. Bukovský, který v sovětských vězeních strávil polovinu svého života, napsal v exilu stovky článků, v kterých dokazuje, že jakákoliv hospodářská spolupráce Západu se sovětským systémem a se satelitními zeměmi prodlužuje utrpení statisíců občanů nucených žít pod komunistickou vládou.--Rakouský tisk přinesl zprávu, že Z. Mlynář požádal čs. úřady o povolení emigrace na Západ.--Red. J. Josten prohlásil 21.3. k představitelům polské vlády v exilu a k zástupcům tisku, že Slovinci a Češi stáli spolu s Poláky věrně po boku V. Británie v kritických chvílích v r. 1940 a že je proto správné, že Anglie se stala po 2. válce základnou boje za osvobození obou zemí ze sovětského otroctví.--List "Stern" /NSR/ přinesl další podrobnosti o plánech Sovětů týkajících se vojenského obsazení záp. Německa. Zdrojem informací byl čs. rozvědčík S. Šimko, který požádal o azyl v Anglii.--Holandský ministr zahraničí van der Stoep naznačil - podle zpráv kolujících v Praze - dr. Patočkovi, mluvčímu Charty 77, během setkání obou v Praze, že holandská delegace bude v Bělehradu prosazovat, aby účastníci konference vyslechli dr. Patočku ve věci porušování základních lidských práv v dnešním Československu. /Po této schůzce byl dr. Patočka podroben jedenácti hodinovému brutálnímu výslechu orgány STB a po výronu krve do mozku zemřel./--Britský list "Times" přinesl 15.3. plné znění závěti dr. Patočky. /České znění přinášíme na příloze./--37 členů am. kongresu podepsalo ostrý dopis, který byl ve věci Charty 77 poslán čs. velvyslanci ve Washingtonu. Také americký PEN-klub protestoval. Hledá se: Pavel Tejkl z Brna /Sydney?/ a pí Kadlecová, žena film. režiséra. Žádáme čtenáře, aby jmenované na naši výzvu upozornili. ..2

Z okupovaného Československa: "RP" pokračuje v útocích na signatáře Charty 77. Dr. Krieglůvi je vytýkáno, že je "nejen známým agentem západního imperialismu, ale také byl přítelem Oty Šlinga". Na to se ozvaly pí Slánská a paní Švermová a žádaly od presidenta Husáka vysvětlení, zda to znamená, že monstre-procesy 50. let jsou znovu uznávány za právoplatné. -- Koncem března se konalo zasedání ÚV-KSČ, kde prý V. Biřák navrhoval, aby se třetina signatářů vykázala ze země na Západ. -- Od každého čs. občana se očekává, že podepíše Anti-Chartu! - to je obsah resolucí z továren a dolů, objednaných dnešním režimem. /A Chartu 77 se dosud neodvážili zveřejnit. / -- Ze 68 dětí, jejichž rodiče žijí na území NSR a dostali zprávu, že děti dostaly povolení k výjezdu, pustila Praha do 21.1. jen 25 dětí. V ten den byla akce zastavena. -- Příbram měla "Tuzexový proces": paní Emilie dostala 3 roky a zboží v hodnotě 76.500 Kčs bylo stále zabaveno. Její provinění: nakupovala v Praze tuzexové a jiné zboží a prodávala je "ve svém bytě jako v obchodě", resp. je nabízela "občanům na pracovištích a v ubytovnách Uranových dolů". RP k případu došlo, že "soukromé obchodování se trestá jako trestný čin spekulace". -- RP se nezmínilo, že na pohřbu dr. Patočky bylo přes 1.000 osob, ale napsalo, že za smrt dotyčného je zodpovědný - Západ. Důkazem prý je, že sdělovací prostředky na Západě využily smrti dr. Patočky k rozpoutání "zuřivé kampaně proti dnešní čs. vládě". -- Podle posledních zpráv podepsalo Chartu 77 celkem 617 osob. -- Hrob dr. Patočky na brněnovském hřbitově je hlídán 24 hodin denně STB, aby se zabránilo "nepokojům". -- Některé čs. listy přinesly na zastrčeném místě zprávu, že kapitán Minařík se zabil v autonehodě v Polsku. /Dosloužil. / -- V ČSSR koluje dokument, který podepsalo 6 farářů čs. evangelické církve; odůvodňují své podpisy na Chartě 77. -- RP komentovalo odsouzení R. Bečváře v Mnichově za únos čs. letadla /dostal 8 let/ a žádalo znovu, aby byl vydán ČSSR. -- Od 1.4. jsou v Praze k mání některé západní listy: chytrácky povolili dovoz několika listů finských, tureckých a švédských, kterým nikdo nerozumí. Počet jiných tiskovin je velmi omezen a je po nich šláňka. -- Pražské oddělení pro dissinformace začalo v Mnichově vydávat oběžník "Nový proud". V č. 11. je hlavně napadán Jiří Pelikán. -- V Bratislavě zemřel známý operetní zpěvák Krištof Veselý, 74. Pocházel ze Skalice.

Podmaněný svět: 60 jugoslávských kulturních pracovníků podepsalo manifest podporující Chartu 77. Popud k akci dal básník P. Cvetkovič. -- Jugosl. generál I. Kukoč prohlásil na adresu SSSR, že Jugoslávie bude nejspíš nucena opatřit si na svou obranu atomové zbraně. -- Ve Varšavě se ustavil 18ti-členný výbor na obranu občanských a lidských práv. Režimní tisk akci označil za "škodlivou zájmu Polska". -- Dr. Sacharov požádal v dopise am. presidenta, aby se zasadil o propuštění A. Štaranského z vězení KGB. -- Zástupci polské vlády a firmy Baťa Ltd. /Canada/ podepsali dohodu, podle které firma Baťa vybaví a bude řídit /! / obuvnickou továrnu v Gniezdu v záp. Polsku. Celá skupina expertů Baťova koncernu v čele s Janem Bekem, býv. ředitelem Baťa India, se stěhuje do Polska, aby tam převzali řízení továrny na nepromokavou obuv. Polští odborníci byli delší čas zacvičováni v Batavě /Kanada/. Tato smlouva následuje po návštěvě Tomáše Baťy v Moskvě v listopadu 1974 a po úspěšné operaci s vybavením obuvnické továrny v předměstí Moskvy před rokem. Tato továrna je zcela vybavena strojním zařízením a technickým "know-how" firmy Baťa Ltd. /Canada/. V této souvislosti Tomáš Baťa, syn zakladatele Zlína, nedávno prohlásil m. j.: "The Baťa Shoe Organization má továrny a distribuci v 90ti zemích, kde zaměstnává 85.000 lidí. V poslední době poskytuje naše firma manažerské, technické a obchodní služby mnoha společnostem, které nejsou spojeny s naší firmou. Dohoda s Polskem je příkladem tohoto druhu spolupráce." /Tuto zarážející zprávu přinesly s patřičným komentářem římské "Listy". /

Z Rady svobodného Československa: Obsahově bohatá 2 čísla angl. bulletinu "Czechoslovak Newsletter" vyšla v březnu a dubnu. -- Česky a slovensky psané tiskové zprávy Rady obsahují úryvky z dopisů, které Rada dostala z ČSSR. Č. 7 obsahuje zprávu, že zásluhou dr. J. A. Boučka dostalo všech 265 fed. poslanců a 90 senátorů v Ottawě angl. text Charty 77. V průvodním dopise senátor P. Yuzik napsal m. j.: "... Charta 77 je smělý protest, který zasluhuje sympatie a podporu západních vlád a parlamentů." -- Poslanec čs. parlamentu do února 48 Ota Hora, t. č. v Ottawě, dal své místo v předsednictvu Rady - ze zdravotních důvodů - k dispozici čs. straně národně socialistické v exilu, resp. jejímu předsedovi prof. dr. V. Krajinovi.

Došlé pozdravy: F. Nový jménem Čs. klubu v Adelaide, Austrálie; Seitlovi ze Švédska; Jan Polínek ze Švýcar; Frank a Frances Vávrovi z Brisbane, Austrálie; Rev. P. Knespl z Ibbenbürenu v NSR. Všem za pozdravy děkujeme.

Naši ve svobodném světě: Jubilejní oslava 80. výročí čs. národního socialismu a 80. let Československé Jednoty Barák ve Vídni se koná ve Vídni od 27. do 30. května t. r. Pracovní sjezd čs. strany národně socialistické v exilu začne v 9 hodin dop. 28.5. a vystoupí na něm m. j. úřadující prozatímní předseda strany prof. dr. Vlad. Krajina, tajemnice L. Drobílková, red. Jožka Pejskar, Kamil Bena, Jaroslav Zich, prof. V. Fic a dr. Ivo Šafář. Sjezd má dát domovu ujištění, že všechno kladné ve věcech lidských svobod žije a pokračuje za hranicemi v takové živoucí síle, že se může vrátit domů, kdykoliv se k tomu naskytne opravdová příležitost. -- Angl. kniha svědectví Štefana Pagáče, t. č. v USA,

Známy kan. politický a vojenský komentátor českého původu JUDr. J. Gellner se 18.5.77 dožije 70. narozenin. Vyznamenal se během 2. svět. války jako letce, dostal DFC a odešel do penze jako Wing Commander, Canadian Establishment. Jeho RCAP. Jeho kariéra li-

Zleva: L.Modl, Jan Gellner, Mírko Janeček a Petr Newman. Posledně jmenovaný byl šéfredaktorem "Star-u", je šéfredaktorem "Maclean's" a napsal do penze řadu knih, např. "Home Country" jako Wing Commander, Canadian Establishment. Jeho rodištěm je Břeclav.

terární je však stejně významná: společně s dr.P.Kroutilem napsal 4-dílného "Horo-rolzeckého průvodce po Vysokých Tatrách"; s dr.J.Smerkem "The Czechs and Slovaks in Canada", pak "Canada in NATO", "Bayonets in the streets" a j. Pokud se jeho původu týče, pochází z otcovy strany z česko-židovské rodiny. Jeho dědeček se zúčastnil založení mlado-české strany a již v min. století měl styk s TGM. Bratr jeho otce byl známý český básník a malíř František Gellner. Jeho otec, Gustav Gellner, byl lékař a historik českého lékařství. Není tedy nadsázka, když tvrdíme, že tři generace Gellnerů se zasloužily o kulturní rozvoj českého národa. Naše čtenáře bude jistě zajímat, co o J. Gellnerovi, navigátorovi 311.bombardovací peruti, RÁP, píše ve své knize "Nad zeměmi a moři" plk.let. Václav Korda, DFC, dnes žijící v exilu v Amityville, N.Y.:

Posádka Velouše 2972

Všech 41 letů jsem provedl s jedním letadlem. Byl to Wellington 2972. Opravdový valečník, stokrát protříděný, mnohokrát kulhající po námořních a bojích a přece vždycky spolehlivý a bezpečný. Nemůžu jsme pro něj zvláštní jméno, říkáli jsme mu prostě "velouš", jako všem jiným Wellingtonům. Ale Wellington 2972 byl náš velouš. Měli jsme ho rádi.

V našem velouši nebyla vždy stejná posádka. Druhý pilot se střídal za dva, tři lety. To proto, že místo druhého pilota zastávali letci, kteří šli se mnou do boje jako na zcvičení a pak bývali jmenováni kapitány letounů. Na místě druhého pilota se mnou létávali i naši voliči, aby prodělali potřebný počet operačních hodin. Někteří z nich také zastávali místo střelců.

Ale na většinu letů jsem měl ostatní členy posádky skoro stejné. Navigátorem byl dr. Jan Gellner, telegrafistou Jaroslav Slánský, předním střelcem Miroslav Cívrlik a zadním střelcem Vilém Ják.

První setkání s dr. Gellnerem mě podléhalo. Hlásil se neznámý podporučík, který sice byl Čechem, ale na ramenní páse měl označení Canada. Byl mi přidělen jako navigátor. První otázkou bylo, co dosud dělal.

"Já — já — byl a-a-dvokátem!"

"Tak vám děkuju" a já jsem od něho, poněkud zloba a způsob odpovědi: mne přivedly do stavu blízkého zhroutení. Hoši z mé posádky na mě čekali a očima se pláli, kdo je ten nový.

"Mladenci to bude katastrofa," říká mi hloučku svých druhů, "představte si, že je to žid, advokát a ke všemu koktál!"

"Pane na nebi, advokát a chce lítat!" dělali se mládenci.

Byli jsme z nového navigátora důkladně otráveni. A přece tento hrozný první dojem byl tak nepravdivý a klamný. Ukázal nám nového navigátora otočeného o 180 stupňů. Myslí, že nepřeháním, řekl mi, že dr. Gellner patřil k nejlepším navigátorům v Anglii. Jeho letecké vlastnosti nebyly jediným kladem. Byl to skvělý obětavý kamarád nejkrásnějšího lidského charakteru.

V letadle na svém místě neznal strachu. Jeho chladnokrevnost mě jednou nad Berlínem uváděla v úplné zoufalství. Naším úkolem při tehdejších letech bylo shodit pušky na Berlín. Dobrá, dostali jsme se nad město. Letěl jsem v protiletecké palbě střelných i těžkých slůdek od jihu na sever. Když jsem obrátil letadlo, ptal jsem se navigátora: "Shodilš?"

"Ne!"

Asi to chce shodit všechno najednou při letu na jih. Ale na jižním kraji Berlína jsem se ptal znovu: "Shodilš?"

"Ne, leť nahoru!"

Obrátil jsem a letěl. Na severu křičím: "Už je to dole!" Odpověď klidná: "Ne!"

Letím na jih a na konci druhý je můj hlas nedůtklivý. "Shodilš?"

"Ne, obrať to!"

"Člověče," křičím do níhulky, "co pak je to procházka, vždyť po nás stílejí jak diví!"

"Alo, heh je střelce, stejně nás netrefí!"

Ještě jednu cestu z jihu na sever a ze severu na jih

V Z P O M Í N Á M E . .

Ing. George Kelton /Jiří Kameníček/ odešel z našeho středu právě před rokem. Tak nenápadně, že se někteří naši krajané o jeho smrti dovědí až při čtení těchto řádků. Krajaneky tisk o něm bohužel nenapsal. Přesto byl p.továrník Kelton významnou postavou našeho krajanického života.

George V. Kelton 1.4.1894-24.4.1976

Pro naši společnou věc pracoval tiše a jaksi v pozadí např. po zveřejnění výzvy "2.000 slov" v Československu v létě r. 1968, přeložil tento dokument do znamenité angličtiny a dal překlad v rekordně krátkém čase k dispozici kanadskému dennímu tisku. Další příklady: když dr.Robert Vlach začínal v r. 1958 se svou knižní edicí v rámci České kulturní rady, byl to ing.Kelton, kdo akci štědře finančně podpořil, ale nechtěl, aby se o tom kdekoliv psalo. Později si navíc objednal několik desítek výtisků knihy Jana Kolára "Listy němému příteli" a rozdál je svým přátelům. Podporoval také činnost nekompromisního odpůrce komunismu red.J.Jostena v Anglii. Podobných příkladů je víc.

Ing.Kelton byl ve svém oboru vynikajícím odborníkem. Třikrát v životě začínal a třikrát měl úspěch — díky své pili a houževnatosti. Překážek se nebál.

Byl synem profesora dr.Františka Kameníčka, ředitele Prvního českého gymnasia v Brně, známého historika a později profesora na České technice. Jako dvacetiletý mladík navštívil Jiří Anglii, vypukla válka a krátký výlet se proměnil v dlouholetý pobyt. Začal tam s výrobou přesných měřicích přístrojů pro letadla. V nové republice založil se svým bratrem, ing.Jaromírem Kameníčkem, továrnu na obráběcí stroje v Hostivaři. Vyráběla hlavně spec.broušící stroje. Po 2.válce pracoval jako technický poradce v IARA v Bruselu a tam se rozhodl pro emigraci do Kanady. Slyšel totiž od přátel, že Kanada je bohatá země, že poskytuje neomezené možnosti pro vynalézavé hlavy a že má demokratickou vládu respektující základní lidská práva. Díky svým stykům s britskými a americkými vynálezci a podnikateli založil se svým mladým přítelem Kavanem samostatný podnik /Ramset Fasteners/, který přišel na trh s novou myšlenkou vstřelování hřebíků, místo pomalého zatlučení hřebíků. Postupně firma zavedla distribuční síť ve všech provinciích a bojovala úspěšně proti konkurenci dobrou a rychlou službou a stále zlepšovanou kvalitou. Odešel od pilné práce neočekávaně tam, odkud není návratu. Jeho paní Barbora žije v Torontě a má radost z úspěchů svých dětí: dcera Eve, provdaná Fishellová, je doktorkou radiologie ve Women's College Hospital /má 3 syny/ a syn Joseph je architektem /má 3 dcery/.

Z Hamiltonu: za pomoci Z.Kubínka /vlevo/ se do krajanického života rychle zapadli manželé Lízovi, kteří se přistěhovali z italského lágru v Terstu.

jsem musel provést. Konečně odpověděl tuze spokojeným hlasem, že shodil.

Když jsme přistáli na domácím letišti, zpovídal jsem svého navigátora: "Honzo, prosím tě, co znamenaly ty procházky nad Berlínem?"

"V—v—víš, V—v—vašku, to je tak. Já Berlín znám.

A najednou ti ne a ne najít hlavní poštu. A člověče, upínám jsem si to představil. Takhle je Alexanderplatz, takhle stojí museum a je to kousek za průplavem. A já se musel střelit do hlavní pošty."

"Proč?"

"No, proč, musel jsem se střelit a taky jsem se střelil."

"A kdyby nás sestřelili?"

"A—c—ale kdepak. To nepříchází v úvahu!"

Takový byl navigátor dr. Jan Gellner, advokát z Brna. A to jeho označení Canada? Náhodou. Když Němci vtrhli do Československa, byl Gellner v Americe. Hlásil se tam ihned po vypuknutí války do armády, ale nebyl přijat. Odejel tedy do Kanady a hlásil se k letectvu. Odpověď byla zemitavá.

"Na pilota jste starý," řekl mi.

"O keje," odpověděl advokát Gellner, "pokud vím, v letectvu jsou i jiné služby, než pilotáž. Budu dělat, cokoli chcete."

Kývl a poslal ho do navigátorské školy. Absolvoval ji s vyznamenáním a s vysvědčením dostal i dekret britského důstojníka P/O — Pilot officer — tedy hodnost našeho podporučíka. S tím přišel do Monningtonu a hlásil se do mé posádky.

Takový byl náš navigátor. Když jsme ho poznali, říkali jsme mu: "Honzo, jsi-li takovým advokátem, jako letcem, pak budeš samý prachy!" Neboť advokát dr. Jan Gellner byl opravdu jedním z nejlepších letců.

"Kanadské listy" duben 1977.

Dne 27.1.77 zemřel v Torontě náš věrný čtenář Míla Ulman. Narodil se 22.6.13 v Uhersci u Ml.Boloslavi. Čest jeho památce!

Ing.Jan Mráček uváděl 5.3. v Masarykově domě dr.J.Papánka.

V lednu t.r. navštívil Toronto známý kulturní pracovník prof. M.Cigler, který působí na State College of Victoria, Melbourne, Austrálie.

Píseň exulanta:

Zažil' mi ty slunko zlaté na poslední z vlastní krok, zahřel v prahu city svaté, usul v očích slzi tok. Nezazní mi, drahá máti, pozháná své mi dej, až to musím s Bohem dát, za syna mě vždycky máj!

Květné luhy, hvězdy černé nikdy vás již nespátím nikdy víc své děvče věrné, věrné druhy neuzřím. Český hláhol, české zpěvy nebudu víc v duši sást; toužím budu bez úlevy, v cizině pro vlast svou lkát.

(Baron Villani)

Návštěvníkům Toronta doporučujeme českou restauraci "U Zemana", 1660 Bayview Ave., tel. 481-9383. V neděli zavřeno.

Ze života našich v Sydney: požehnaného věku 80ti let se tam dožil známý legionářský a národní pracovník plk. Jan Novák. V den jeho narozenin dne 27. ledna mu přišli pogratulovat tito krajanští pracovníci-zleva: jednatel Sokola Sydney V. Steklý, starosta Sokola R. Mes-tek, /plk. Novák/, A. Kyp- J. Jelinek a O. Marik. Plk. Novákovi posíláme naše upřímné blahopřání

Významný čs. exilový novinář Josef Josten byl 21. března 1977 v Londýně v Anglii vyznamenán polským prezidentem v exilu, dr. S. Ostrowským, vysokým polským řádem "Polonia Restituta" za vynikající zásluhy na poli československo-polského sblížení a spolupráce. Ceremonie se zúčastnila také paní R. P. Jostenová, Martin Josten, zástupci čs. kolonie a tisku.

Závět' profesora Patočky

Tento list, který profesor Jan Patočka sepsal nemohlo bít, tedy poukázal pět dní před smrtí, je v pravém smyslu jeho politickou i lidskou závětí...

Mnozí lidé se ptají, zda Charta 77 nepovede ke zvýšení situace — jenom ke zhoršení. Čím větší strach a servilnost, tím větší troufalost úřadů. Nelze je nijak přimět k tomu, aby uvelehnuly tlak, než tím, že jim ukážeme, že nespravedlnost a diskriminace nejsou přehlíženy. Je třeba, aby si lidé vždycky počínali důstojně, aby se nenechali zastrašit, a aby mluvili pravdu — chování, které je působilé právě tím, jak kontrastuje s počináním úřadů.

Je tedy možné, že útlak se v některých případech zvýší. Lidé možná ztratí i taková zaměstnání, jaká se až dosud zdála být bezpečným útočištěm — jako noční hlídači, čištění oken, topiči, nemocniční zřízenci a tak dále. Ale ne na dlouho, protože někdo musí tyto práce vykonávat. A důležitým ziskem je tu pocit nejistoty, který vzniká v úřední mysli. Naši vládcové si teď už nikdy nemohou být zcela jisti, s kým mají co říci. Musejí se plát sami sebe, zda ti, kdo je dnes ještě poslouchají — budou ochotni poslouchat i v zítřku.

To, že odpůrci Charty pokládali za potřebné rozpoutat divokou kampaň pomluv bez ohledu na pravdu, a že zmanipulovali takzvané "veřejné mínění", aby vyrobilo resoluce proti nám, nám vyneslo mnohem více sympatií, domů i za hranicemi, než jsme se odvažovali doufat. To samo o sobě už je důležitý výsledek, protože nevinnost a slušné chování jsou mocné politické faktory.

Legální ráz Charty, to, že jejím cílem je podporovat bezpodmínečnou a veřejně kontrolovatelnou zákonnost, to, že úřady zjevně odmítají přijmout tuto zásadu rovnosti občanů před zákonem, to, že odmítají vést dialog o otázkách, o něž tu jde — to všechno nám dalo značnou politickou výhodu a přímělo protivníka, aby v boji proti nám hledal nové metody.

Úřady si uvědomily, že nestáčí vymýšlet průhledné báňorky o protistátních centrech a takzvaných "z-kompromitovaných" lidech. Chartě nejde o osobnosti, ale o otázky a věcné argumenty — a ty našim odpůrcům zcela chyběly.

Někdo se snad zeptá, jak dlouho si můžeme udržet podporu našich vlastních lidí, když jim nemůžeme pomoci jinak než protesty na papíře? A jak dlouho můžeme počítat se sympatiemi v zahraničí?

Pokusme se tu otázku obrátit. Ptejme se, co očekáváme od podpisů na mezinárodních dohodách o lidských, hospodářských, sociálních a kulturních právech. Ptejme se také, co očekávali ti — na obou stranách světového politického přechodu — kdo tyto dohody podepisovali.

Myslíme, že signatáři z mnoha zemí východního bloku očekávali, že budou muset nic měnit na tom, jak zacházejí se svým obyvatelstvem, a že všechno zůstane jako dříve. Jiní však očekávali mnohem více. Proti lidem v těchto zemích viděli v těchto smlouvách novou, ba jedinou záruku, že se nebudou opakovat události z dvacátých a třicátých let v Sovětském svazu a z padesátých let v naší zemi — události, ke kterým došlo přesto, že tyto státy přisahaly na socialismus a lidskost a honosily se "nej-

svobodnějšími slavnými na světě".

Mezinárodní smlouvy, podepsané v důsledku Helsinské konference, přinesly něco nového; daly lidstvu novou naději. Tento nový prvek vysvětluje, proč Charta a divoká reakce na ni vyvolaly takový zájem. Ukázal, že uskutečňování těchto dohod nebude tak snadné, jak se mohlo očekávat.

Jame přesvědčení, že ve světě není nikoho, kdo by nevěděl, že helsinské dohody je třeba akceptovat, měli se vyhnout budoucnosti plné velkých válek a menších konfliktů. Ale teprve teď si uvědomujeme, jak strašně dlouhá cesta to bude, a vime to díky Chartě. Vime také, že svět byl zklamán, bolestně zklamán ve svém očekávání.

Byla odhalena nepravá dětina, a to přimělo mnohé západní socialisty a komunisty, že se ozvali na naši podporu a žádají, aby se se signatáři Charty slušně zacházelo.

Východní země učinily od padesátých let velký pokrok v dodržování lidských práv. Proč jsou tedy tak poplašeni? Přes tvrdá slova a zle činy — všechny cealy nejsou zatraceny. Můžeme pozorovat jisté uvolnění — i když je stále pokládáme za dosti žalostné — k němuž by bez Charty bylo nedošlo. Někteří lidé byli například přijati za členy uměleckých svazů — i když k tomu museli zaplatit hanebné vstupné podpisem "anti-charta".

Můžeme tedy podat zprávu, že lidé si opět uvědomují, že jsou věci, pro které stojí za to trpět. Ze ty věci, pro které snad člověk musí trpět, jsou častoty, pro které život stojí za to. Ze bez těchto věcí umění, literatura, kultura a tak dále jsou pouhá řemesla, která vykonáváme, abychom si vydělali na chleba. To všechno dneš vime, a toto vědomí do velké míry způsobila Charta 77.

Praha, 8. března 1977

Prof. Dr. JAN PATOČKA

V květnu t.r. slaví plk. let. Alexander Hees, DFC, na slunné Floridě své 79. narozeniny. Na obrázku ze září 1940 je s prezidentem dr. E. Benešem v Duxfordu v Anglii, kde byl plk. Hees velitelem 310. stíhací peruti.

Manželé Čechovi z Owosso, Michigan, byli jmenováni do tzv. "State of Michigan Polka Music Hall of Fame", za vedení čs. národní taneční skupiny od r. 1951 a za práci v čs. rozhlasu na stanici WOP-Owosso. Pan Antonín Čech, rodák z Mělníka, přehrál na této stanici 3.271 polek a 2.005 valčíků. Jeho manželka Štěpánka je z Brna.

"Kapitalistická" Jawa 175 z roku 1935 se dostala nedávno na čs. známky! Může se říci, že se čs. komunisté chlubí cizím perím... Právo-platný majitel Zbrojovky K. Janeček žije v Ottawě.

Před časem jsme se zmínili o znamenité krajanové restauraci ALP'S v č. 2872 Dundas St. West, několik kroků záp. od Keele St., tel. 762-5449. Naše obrázky zachycují p. Michala Stučku, restaurátora a kuchaře v jedné osobě a jeho paní Helenu, která se stará o vzornou obsluhu zákazníků. Ve společenské místnosti této restaurace se loni konala úspěšná beseda s p. Jaroslavem Kusým, předsedou čs. křesťanské demokracie v exilu.

Z Montréálu: A. Pogl /vlevo/ má na MacKay St. obchod s hudebními stroji a J. Skoták.

Z Československa: Josef Kubias a jeho manželka Věra oslavili nedávno v Praze své 75. narozeniny a zároveň 50. výročí svatby. Kdo si vzpomíná na "Razítka-Kubias-Praha"?

8.1.77: přemožitelé kanálu La Manche J. Novák a P. Venclovský plavali v ledovém lábi u Pardubic.

Po tragické smrti prof. dr. J. Patočky se nenávist Husáková režimu soustředila hlavně na spisovatele P. Kohouta a V. Havla. Na obrázku jsou zleva: Pavel Kohout, jeho manželka Jelena, paní Olga Havlová a Václav Havel.

vyjde v dohledné době. Poslanec Pagáč prošel komunistickými věznicemi a jen zázrakem se mu podařil odchod na Západ v r. 1969. 15.9.76 byl postižen srd. infarktem a 28.1.77 mrtvicí. Pozvolna se z onemocnění zotavuje. /Další podrobnosti o jeho knize přineseme jak nám dojdou./--Rev. Antonín Bernáček má nyní tuto adresu: 7712 Blumberg, Fützen, West Germany. Působil dříve v Torontě. --Zlatým hřebem Majáles ve Washingtonu dne 7.května bude předvedení "Moravské Besedy" třemi kolonami po čtyřech párech v krásných národních krojích, za vedení baletní ředitelky M.Hasalové-Švehlové. Předsedkyní pořádacího výboru je pí Sonja M.Hartová. Jde o vrcholnou společenskou událost Američanů českého a slovenského původu.--Pan farář Josef Novotný, adresa: Postfach 217, 1041 Wien, Austria, zdraví touto cestou své přátele mezi našimi čtenáři.--Paní Irena Staňková-Benešová si v č. 4 Jacobijnestr. v Haarlemu v Holandsku otevřela módní závod "Dress For Less"--Pod latinským názvem Communio Nova Bohemica se v St.Gallen ve Švýcarsku ustavila skupina Českých křesťanských demokratů. Předsedou je prof.dr.Mikuláš Lobkowicz z mnichovské university. Pobočky se ustavují v Paříži a v Mnichově. Adresa: CNB, Postfach 23, 9016 St.Gallen, Switzerland. CNB chce připravovat půdu k vytvoření Středoevropské federace.--Na dotaz sdělujeme, že předsedou Svazu svobodných čs. sportovců je Karel Fišer, adresa: Old Prague Restaurant, 5568 Liberty St., Vermilion, Ohio 44089, USA. Místopředsedy jsou V.Zikán a Z.Jirotko, jednatelem Z.Pražák, pokladní Libuše Lomská, revisory účtů Matěj Neumann a Jiří Traub. XI.sjezd Svazu se koná 3. až 5.září t.r. v Belcamp, Md.--V upomínku na 10.výročí smrti slavného pedagoga dr.Albrechta L.Merz-e, uspořádala universita ve Stuttgartu ve spolupráci se Svobodnou ukrajinskou universitou cyklus přednášek /"Die Umwelt von Morgen"/. Jedním z přednášejících byl náš prof.J.Kratochvíl.--V Oakland, Cal., zemřel býv.čs.konsul v San Francisku Bohuš Beneš, den před svými 76.narozeninami.--Dr.Miloš Halouzka změnil působiště: odešel z Japonska do USA.--Náš dopisovatel z Jižní Afriky nám píše.m.j.: "V JAR je klid. Parlament zasedá a už rozhodl, že se v neděli nesmí promítat filmy a jiné důležité otázky. Také v Rhodesii je všecko normální. Z toho, jak dlouho se Rhodesie udržela je vidět, že ani z JAR není třeba tak rychle utíkat..Jeden Čechoslovák v Kapském Městě nešťastnou náhodou /zdá se, že byl ožralý/ zabil asi tučt černých malých roznašečů novin; nákladák, který je rozvážel, se po srážce vznítil. Včera jsme byli v parku označeném "Jen pro Evropany". Byli jsme tam jediní bílí a nebylo to příjmené, protože kolem byly skupinky černých výrostků; někteří měli v rukou topírka a pod. Nevadí, bydlíme ve čtvrti, kde nesmí bydlet a můžeme zůstat na zahradě.."

Náhodná nabídka: Náš dlouholetý čtenář dr.Jiří Veselý napsal pod svým pseudonymem "Michal Racek" zajímavé verše a drobnou prózu a vydal je v knížce "Šepot v šeru". Má 105 stran. Autor promoval na pražské filosofické fakultě v r. 1953 a působil v Plzni. Knížku lze objednat za pouhé \$2 u nás.

Čtenáři komentují: "...myslím, že je marno a pozdě chtít mezi kan."Frantíky" probudit loyálitu vůči kanadské federaci. Možná, že by Ottawa udělala líp, kdyby hrála na strunu severoamerické civilizace, demokracie a lidských práv. V mezinárodním kontextu se dá totiž dokázat, že politické svobody jsou ve světě čím dál tím vzácnější a malé státy mají značné potíže, chtějí-li si svobodu a demokracii zachovat. Nedávný vládní útok proti francouzskému vysílání Radio-Canada byl veden takticky velmi špatně, ač věcně byl zcela oprávněný. Především bylo neúnosné politicky, že si francouzští ministři z Ottawy šli stěžovat na své rodáky anglickým novinám do Toronta. To hraničí s politickou sebevraždou; představte si slovenského politika, který by začal kritizovat své lidi v pražských novinách!"

Zajímavé publikace: Karel Pecka: "Na co umírají muži", 146 stran, povídky z táborů Býtliz u Příbrami z let 1957 až 1959, \$6, zašle: CCC Books, Postfach 86 02 07, 8000 München 86, W.Germany. Tamtéž lze objednat: K.Friedrich: "Malý Evropan", 203 stran, osudy malého Pavlaška po srpnové invázi, \$6 a Jar.Kučera: "Petarda z Aurory", 102 stran, výběr krátkých povídek z kom.Československa, \$5. --Franc.knižka o únoru 48 napsal autor Fejtö /"Le coup de Prague 1948"/, za 39 fr.fr.zašle A.Čížek, 37, Ave.Joseph-Segrettin, 93220 Gagny, France.--INDEX ve Frankfurtu dal do tisku knihu "Čára na zdi", do které přispěli svými fejetony L.Vaculík, V.Havel, P.Kohout, Ivan Klíma, Alexandr Kliment, J.Gruša a j. Knha o 200 stranách bude stát \$6.50 a předběžné objednávky řiďte na "Kan.L." --Peter C.Newman: "The Canadian Establishment", díl I., 480 stran, \$14.95. dodá Kuska House, P.O.Box 1507, Kingston, Ont. K7L 5C7. /Na str.269 píše Newman o kanadských centi-milionářích; na prvním místě uvádí slovenského krajana Štefana Romana, teprve po něm následují: H. Webster, The Eatons, E.P.Taylor, Chas.Rathgeb, Tom Baňa, Garfield Weston, Roy Thompson, The Molsons atd. Autor tvrdí, že po každé, když na torontské burse akcie Denison Mines stoupnou o půl procenta, spadne p.Romanovi do kapsy přes milion dolarů../"

Zástupce AFRC v Kanadě sděluje: Dluhy za letenky do Kanady se mohou splácet na adresu: American Fund for Czechoslovak Refugees, Box 392, Port Credit P.S., Mississauga, Ont. L5G 4M1. Šeky nebo M.O. vyplíte na American Fund. Pro informaci dlužníků přinášíme několik jmen z přehledu hlavní kanceláře AFRC v New Yorku ze dne 7.1.77- cifra za jménem vyznačuje výši dluhu v \$:

Juraj Agh 294, Jan Ambrisko 140, Ondrej Ambrisko 140, Hana Lejcar, roz. Anto-
šová 75, Jan Babčan 360, Pavel Barač 130, Jan Belík 140, Otto Bena 325, MVDr.
Jan Benčko 120, Rudolf Beneš 150, Juraj Benovský 115.20, Jana Beranová 210,
Jozef Bereš 120, Eva Bergmanová 120, Martin Berka 160, Zdeněk Bidrman 300,
Karel Bloch 130, Jan Bohdal 120, Jaroslav Borůvka 490, Milan Bouchal 130, Jozef
Brada 120, Antonín Branda 350, Paul Břenek 350 a Jaroslav Bouček 280. AFCEP bu-
de vděčný za sdělení adres výše jmenovaných. V příštím čísle se bude pokrač-
čovat písmenem "C".

Ze života krajanů a exulantů: JUDr. Jaroslav Drábek z Washingtonu bude
mít zajímavý projev na letošní Vzpomínce na mučedníky našeho národa v hale
sv. Václava tuto neděli 24.4. ve 3 hod. odp. Pořadatelem je Dámský odbor.--
Dr. Karel Bála přesídlil z Montréálu do Ottawy.--Pavol Pláňovský se 11.2.
v Montréálu dožil "65".--Nejnovějším přistěhovalcem v Torontě je bratislavan
dr. Milan Harmic s rodinou. Emigroval do Kanady z Bělehradu.--Během večera na
počest gen. M. R. Štefánika v Masarykově domě, 212 Cowan Ave., Toronto, bude dr.
Martin Kvetko z N. Yorku. Datum: sobota 30.4., 7.30 hod. večer.--4.4. tomu bylo
5 let, co v Torontě zemřel zasloužilý krajan F. S. Meisel. Jeho syn John působí
na Queen's University; dcera Rose, provdaná Wilcox, žije v Torontě.--Záslu-
hou dr. M. Vítka přineslo dubnové číslo Věstníku čs. spolků v Montréale a v Ot-
tawě báseň "Tři svatí" z pera dr. R. Habřiny, člena Kola moravských spisovatelů.
Báseň napsal v Mauthausenu.--Divadelní skupina "Viola 2" sehrála ve Windsoru
dramatický kus /Jazz 'n Tell Presentation/ "Charter 77".--24.4. zanikne v To-
rontě slovenská restaurace "U zlatého selete" a vznikne nová pod názvem
"Hunters Koliba" v č. 751 Queen St. West. Fully licensed. Tel. 368-6243. Ma-
jitel E. Prugler zve srdečně naše čtenáře do nově postavených objektů.--List
"Trail Times" přinesl 17.3. zajímavý článek o Velence Fanderlikové u příle-
žitosti výstavy jejích obrazů v National Exhibition Centre, Castlegar, B.C.--
Hamiltonská odbočka ČSNS vydala pro své členy angl. znění Charty 77 se sez-
namem signatářů v naději, že se tak znění Charty dostane mezi Kanadskou ve-
řejnost.--Montréalská odbočka ČSNS uspořádala 31.3. úspěšný "Večer s Václavem
Táborským". Byly promítnuty tři krátké filmy z r. 1968. V. Táborský působí ny-
ní v Ottawě.--Slovenská taneční skupina Zemplín v Torontě oslavila 17.4. 15.
výročí svého založení pestrým národopisným pásmem, během kterého vystoupila
také znamenitá skupina slovenských lidových tanečníků LIMBORA z New Yorku.
Dobře se uvedl také smíšený pěvecký sbor sv. Cyrila a Metoděje. Za pásmo byli
zodpovědní John Novák a ing. Dušan Pristach.--"Montreal Star" znovu pochvalně
napsal o Tomanově cukrárně a kavárně v č. 1421 Mackay St., tel. 844-1605. Člá-
nek vyšel 26.3.77.--Čtenář J. Z. nám napsal, že podle jeho názoru je žádost
o dodatečné povolení k stálému pobytu v Kanadě nesmyslem ze dvou důvodů: sto-
jí hodně peněz a čs. komunistům se nemůže věřit. K tomu se může dodat: kdo se
skutečně k čs. komunistům obrátil zády, sotva může s nimi teď vyjednávat. Další
komplikace: dodatečná emigrace nezabýváje jednotlivce závazků vůči čs. státní-
mu občanství.

Sdělení administrace: Kdo z našich čtenářů si to může dovolit a nepošle
nám do tří měsíců dobrovolné předplatné na "Kanadské Listy"; -vyřadíme ho
z našeho adresáře. Jako kuchařka nemůže vařit jen z vody, tak i my musíme
platit papír, tiskařskou čern, poštovné, blány, obálky a pod. Nezapomeňte tedy
na dobrovolné předplatné na rok 1977, chcete-li si zajistit pravidelnou dodáv-
ku "Kanadských Listů". Nově příchozím zasiláme list zdarma..

Doporučujeme: Kuška House - Kingston má na skladě dva různé druhy čes-
ké mluvnice.--Zachovalý čs.-něm. psací stroj SCM Electra 220 se prodá. Volej-
te večer 661-4207.--Příjemnou dovolenou v kteroukoliv roční dobu Vám zajistí
ANGUS LAKE LODGE, RR 1, Temagami, Ont. Znamenitě vybavené rekreační středisko
leží 50 mil severně od North Bay, na silnici č. 11. Majitelé: Ladislav a Mile-
na Dulíkoví. Tel. /705/ 569-3868.--Přívěšky-lvíčky a Hradčany-ze 14ti kar.
zlata, od 223 zasílá: M. Konvička, 512 N. Niagara St. Burbank, Cal. 91505, USA.--
Ve věcech finančních Vám dobře poslouží Czechoslovak /Toronto/ Credit Union,
740 Spadina Ave., Toronto, Ont. M5S 2J2. Tel. 925-0557. Vedoucí: L. Dubský.--
V cestovních věcech se obraťte na krajanskou firmu Air and Ocean Travel, ma-
jitel: Karel Buzek, tel. EM 3-8888, adresa: 1 Adelaide St. East, Toronto.

"Kanadské Listy"/Can. News/
Box 520, Station "D"
Toronto, Ont.
M6P 3K1

Second Class Mail-Reg. No. 3088
Postage Paid at Port Credit P.S.
MISSISSAUGA

Return Postage Guaranteed.

TO:

PRINTED MATTER.